

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 82g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
din alineatele (5) și (6) ale articolului 90 din Codul penal

CHIȘINĂU

25 aprilie 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Aliona Balaban, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 22 aprilie 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 25 aprilie 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textelor „pot fi” de la alin. (5) și „îl poate” de la alin. (6) ale articolului 90 din Codul penal, ridicată de către dna judecător Natalia Clevadî, în dosarul nr.1-804/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 22 aprilie 2019 de către dna judecător Natalia Clevadî din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, se află cauza penală privind învinuirea dlui Alexandru Telpiz de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 217¹ alin. (3) lit. b) și f) din Codul penal [Circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare].

4. În cadrul dezbaterilor judiciare, acuzatorul de stat a solicitat stabilirea pedepsei cu suspendarea executării acesteia, potrivit articolului 90 din Codul penal.

5. Pe 15 aprilie 2019, în cadrul ședinței de judecată instanța a ridicat din oficiu excepția de neconstituționalitate a textelor „pot fi” de la alin. (5) și „îl poate” de la alin. (6) ale articolului 90 din Codul penal.

6. Prin încheierea din aceeași dată, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a admis excepția de neconstituționalitate și a trimis sesizarea către Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sânt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

8. Prevederile relevante ale Codului penal, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, sunt următoarele:

Articolul 90 Condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei

„[...]”

(5) În caz de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, **pot fi** stabilite pedepse complementare.

(6) Aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată **il poate** obliga pe condamnat:

a) să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent;

b) să nu frecventeze anumite locuri;

c) să urmeze un tratament în caz de alcoolism, narcomanie, toxicomanie sau de boală venerică;

c¹) să participe la un program special de tratament sau de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent;

d) să acorde o susținere materială familiei victimei;

e) să repare daunele cauzate în termenul stabilit de instanță;

f) să participe la programe probațiunile;

g) să presteze muncă neremunerată în folosul comunității;

h) să fie supus monitorizării electronice, dar nu mai mult de 12 luni.

[...]"

ÎN DREPT

A. Argumentele autoarei excepției de neconstituționalitate

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea menționează că prevederile contestate din alineatele (5) și (6) ale articolului 90 din Codul penal lasă la discreția instanței de judecată stabilirea obligațiilor prevăzute de articolul 90 din Codul penal pentru persoanele condamnate, însă nu o obligă să aplice pedepse complementare, proporționale cu gravitatea faptei comise, în special amenda judiciară și munca neremunerată.

10. De asemenea, autoarea excepției susține existența unui tratament discriminatoriu între condamnații care au comis o infracțiune mai puțin gravă și condamnații care au comis o infracțiune gravă. Primii nu ar beneficia de instituția suspendării și le-ar putea fi aplicată amenda sau pedeapsa muncii neremunerate. Condamnații din cea de-a doua categorie ar beneficia de instituția suspendării, nu ar achita nicio amendă și nu le-ar putea fi aplicată pedeapsa complementară a muncii neremunerate.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului penal, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dna judecător Natalia Clevadî, în dosarul nr. 1-804/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani. Excepția este formulată de către un subiect cărui i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

14. Curtea menționează că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textele „pot fi” de la alin. (5) și „îl poate” de la alin. (6) ale articolului 90 din Codul penal. Dispozițiile alineatului (5) din articolul 90 din Codul penal reglementează stabilirea pedepselor complementare în cazul condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, iar alineatul (6) instituie obligațiile care îi pot fi impuse condamnatului de către instanța de judecată.

15. Din analiza motivării excepției, Curtea constată că autoarea acesteia nu precizează sub ce aspect creează discriminări textul de lege criticat. În realitate, ea este nemulțumită de faptul că prevederile contestate nu obligă instanța de judecată să aplice pedepse complementare, în special amenda judiciară și munca neremunerată.

16. Curtea reamintește că stabilirea faptelor penale și a sancțiunilor pentru acestea ține de competența legislatorului, care dispune de o marjă

discreționară largă în acest sens, așa cum o sugerează articolul 72 alin. (3) lit. n) din Constituție.

17. De asemenea, Curtea menționează că textul de lege criticat nu instituie discriminări, iar modificarea acestuia în sensul dorit de autoarea excepției excedă competenței judecătorilor constituționali, care se pronunță doar cu privire la constituționalitatea actelor cu care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.

18. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. Se declară inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a textelor „pot fi” de la alin. (5) și „îl poate” de la alin. (6) ale articolului 90 din Codul penal, ridicată de către dna judecător Natalia Clevadi, în dosarul nr. 1-804/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 25 aprilie 2019

DCC nr. 64

Dosarul nr. 82g/2019